

महाराष्ट्र विधानसभा दुसरे अधिवेशन, २०१६

अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

प्रश्नांची एकूण संख्या - ५०

मौजे रामवाडी (ता.पेण, जि.रायगड) येथील जमीन उप प्रादेशिक

परिवहन कार्यालयास उपलब्ध करून देण्याबाबत

- (१) २३६१४ (१२-०८-२०१५). श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल), श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) मुंबईपासून जवळ असलेल्या रायगड जिल्ह्यात वाढते औद्योगिकीकरण, वाहनधारकांची संख्या वाढली असूनही पेण (ता.जि.रायगड) येथील तब्बल ८५ कोटी रुपयांचे महसूल उद्दीष्ट असलेल्या उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालयात अनेक समस्यांना सामोरे जावे लागत असल्याचे माहे एप्रिल, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सन १९९७ मध्ये पेण येथे परिवहन निरीक्षक कार्यालय सुरु झाले पुढे याच कार्यालयाचे रुपांतर उपप्रादेशिक कार्यालयात झाले मात्र अद्यापि हे कार्यालय भाड्याच्या इमारतीतच असून या कार्यालयासाठी जवळपास ६ ते ७ एकर जागेची आवश्यकता आहे याकरीता पेण तालुक्यातील रामवाडी येथील आयआयटी शेजारील ७ एकर जागेचा प्रस्ताव संबंधित जिल्हाधिकारी कार्यालयाला सादर करण्यात आला आहे परंतु अद्यापही उचित कार्यवाही झाली नसल्याने उपप्रादेशिक कार्यालयाचा प्रश्न प्रलंबित आहे, हेही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त कार्यालयाला ७ एकर जागेचा प्रलंबित प्रस्ताव मंजूर करण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२८-०३-२०१६) : (१) होय.

(२) व (३) मौजे-रामवाडी, ता.पेण येथील सर्वे नं. २१७/१(अ)९ क्षेत्रा ३-७५-१ हे. आर ही शासकीय जमीन कार्यालयासाठी उपलब्ध असल्याने ती निश्चित केलेली असून, परिवहन आयुक्त कार्यालयाने जिल्हाधिकारी, रायगड यांचेकडे दि. ३.८.१२ रोजी सदर जागेची मागणी केली आहे. तसेच शासनाने सदरची जमीन उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालयास तात्काळ उपलब्ध करून देण्याबाबत योग्य ती कार्यवाही करण्याबाबत जिल्हाधिकारी कार्यालयास दि. ११ ऑगस्ट, २०१५ च्या पत्रान्वये कळविले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जकेकूर-चौरस्त येथे उमरगा व लोहारा तालुक्यांसाठी (जि.उस्मानाबाद)
नवीन परिवहन कार्यालय कार्यन्वित करणेबाबत**

(२) २६१५१ (११-०८-२०१५). श्री.ज्ञानराज चौगुले (उमरगा) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जकेकूर-चौरस्त येथे उमरगा व लोहारा तालुक्यांसाठी (जि.उस्मानाबाद,) नवीन परिवहन कार्यालय कार्यन्वित करणेबाबत उमरगा-लोहारा येथील लोकप्रतिनिधी यांनी मा.परिवहन मंत्री महाराष्ट्र राज्य यांना दिनांक ३ जानेवारी, २०१५ रोजी व त्या सुमारास लेखी निवेदनाद्वारे विनंती केली होती, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२८-०३-२०१६) :(१) होय.

(२) राज्यामध्ये भविष्यकाळात नवीन प्रादेशिक/उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय निर्माण करण्याकरिता निकषांची तपासणी करून अहवाल सादर करण्यासाठी परिवहन आयुक्त यांच्या स्तरावर दिनांक ११.०२.२०१६ च्या आदेशान्वये अभ्यास गटाची स्थापना करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**वाडा, विक्रमगड, जव्हार, मोखाडा व तलासरी हे पाच संपूर्णतः आदिवसी तालुके विरार
उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालयास जोडणेबाबतची केलेली मागणी**

(३) २७३३७ (१२-०८-२०१५). श्री.क्षितीज ठाकूर (नालासोपारा), श्री.हितेंद्र ठाकूर (वसई), श्री.विलास तरे (बोईसर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) वाडा, विक्रमगड, जव्हार, मोखाडा व तलासरी हे पाच संपूर्णतः आदिवसी तालुके विरार उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालयास जोडणेबाबतची मागणी दिनांक १७ ऑगस्ट, २०११ व दिनांक १५ मे, २०१५ रोजीच्या निवेदनाद्वारे मा.परिवहन मंत्री महोदयांकडे स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कागदपत्रांची पूर्तता कारणेसाठी १०० ते १५० कि.मी. अंतर जाऊन ठाणे कार्यालयात आदिवसी बांधवांना जावे लागते, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, ह्या पाच आदिवसी तालुक्यांना विरार उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालयास जोडण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२८-०३-२०१६) : (१) व (२) होय.

(३) वाडा, विक्रमगड, जव्हार व मोखाडा हे चार तालुके शासन आदेश क्र. एमव्हीडी-०६१४/प्र.क्र. १९९/ परि-४, दि.१२ जानेवारी, २०१६ अन्वये उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, वसईला जोडण्यास मान्यता देण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

उदगीर येथे उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय सुरु करण्यास मंजूरी दिल्याबाबत

(४) २७६५१ (१२-०८-२०१५). श्री.सुधाकर भालेराव (उदगीर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) उदगीर येथे उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय सुरु करण्यास मंजूरी दिली हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर कार्यालय अद्याप सुरु केले नाही, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उदगीर येथे उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय सुरु करण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२८-०३-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, लातूर येथील वाहन संख्या, महसूल वसूली पहाता, लातूरचे प्रादेशिक परिवहन कार्यालयाचे विभाजन करून उदगीर येथे नवीन उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय स्थापन करणे ही बाब सद्यःस्थितीत विचारात घेता येत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**राज्यातील दुष्काळग्रस्त जिल्ह्यात कृत्रिम पाऊस पडण्यासाठी
औरंगाबाद येथे सेंटर तयार करण्याबाबत**

(५) २८१७८ (२२-०१-२०१६). श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात दुष्काळग्रस्त जिल्ह्यात कृत्रिम पाऊस पाडण्यासाठी औरंगाबाद येथे सेंटर तयार करण्याचे शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, यासाठी कोणत्या तंत्रज्ञानाचा वापर केला जाणार आहे,
- (३) असल्यास, या आधी अशा तंत्रज्ञानाचा वापर करून कृत्रिम पाऊस पाडण्यात आला आहे काय,
- (४) असल्यास, यातून किती प्रमाणात पाऊस पडणे शक्य होईल व याचा फायदा किती भागात मिळेल,
- (५) असल्यास, कृत्रिम पाऊस पाडण्यासाठी शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (०१-०४-२०१६) : (१), (२), (३), (४), (५) व (६) एप्रिल, २०१५ मध्ये भारतीय हवामान खात्याने कमी पावसाचे भाकित केल्याने राज्य शासनाने २०१५ च्या मान्सून कालावधीत विमानाद्वारे कृत्रिम पावसाचा प्रयोग करण्यासाठी संस्थेची निवड केली. या संस्थेमार्फत दि. ४ ऑगस्ट, २०१५ ते दि. २ नोव्हेंबर, २०१५ या कालावधीत कृत्रिम पावसाचा प्रयोग करण्यात आला. राज्याच्या विविध जिल्ह्यात या प्रयोगांती ऑगस्ट ते ऑक्टोबर या काळात कृत्रिम पावसाचा प्रयोग केलेल्या ठिकाणी १३८१.१ मि.मि. पावसाची नोंद झाली आहे. कृत्रिम पावसाचा प्रयोग आर्द्रता असलेले ढग उपलब्ध होण्यावर अवलंबून आहे.

चिपळूण (जि.रत्नागिरी) येथे तत्वतः मान्यता मिळालेले आणि प्रलंबित असलेले उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालय सुरु करणेबाबत

- (६) २८४७८ (१३-०१-२०१६). श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) रत्नागिरी जिल्ह्यातील चिपळूण (ता.चिपळूण) येथे उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालय (आर.टी.ओ) सुरु करण्यास शासनाने तत्वतः मान्यता दिली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, हे कार्यालय तातडीने सुरु करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी दि.९/९/२०१५ रोजी मा. मंत्री, परिवहन यांचेकडे पत्रव्यवहार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, चिपळूण येथे उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालय सुरु करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. दिवाकर रावते (२८-०३-२०१६) : (१) हे खरे नाही.
- (२) होय.
- (३) राज्यामध्ये भविष्यकाळात नवीन प्रादेशिक/उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय निर्माण करण्याकरिता निकषांची तपासणी करून अहवाल सादर करण्यासाठी परिवहन आयुक्त यांच्या स्तरावर दिनांक ११.०२.२०१६ च्या आदेशान्वये अभ्यास गटाची स्थापना करण्यात आली आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

इचलकरंजी येथील वाहन पार्सिंग कॅम्प सुरु करणेबाबत

- (७) २८५१४ (१३-०१-२०१६). श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) प्रादेशिक परिवहन विभागातर्फे वाहनांच्या नोंदणीसाठी राबविण्यात येणारे पार्सिंग कॅम्प दिनांक १ सप्टेंबर, २०१५ पासून पुर्वत सुरु करण्यात आले आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, इचलकरंजी येथील पार्सिंग कॅम्प बंद करण्यात आल्यामुळे वाहनधारकांना कोल्हापूर येथे पार्सिंगसाठी जावे लागत असल्यामुळे वेळ, श्रम व पैसा वाया जात असल्यामुळे इचलकरंजी येथे पुर्ववत पार्सिंग कॅम्प सुरू करण्याची मागणी लोकप्रतिनिधी यांनी माहे सप्टेंबर २०१५ मध्ये मा. मंत्री परिवहन यांच्याकडे केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर कॅम्प सुरू करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२८-०३-२०१६) :(१) व (२) होय.

- (३) दि. ०१.०९.२०१५ पासून इचलकरंजी येथे वाहनांच्या योग्यता प्रमाणपत्र नुतनीकरणाचे (पार्सिंगचे) कामकाज पुर्ववत सुरू करण्यात आले आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

इचलकरंजी, (जि.कोल्हापूर) येथे परिवहन विभागाचे उपप्रादेशिक कार्यालय स्थापन करणेबाबत

(८) २८५३७ (१३-०१-२०१६). श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) इचलकरंजी (जि.कोल्हापूर) येथे जुन्या निकषाप्रमाणे परिवहन विभागाचे उपप्रादेशिक कार्यालय स्थापन करणेबाबत वित्त विभागाने परिवहन विभागास फेर प्रस्ताव जानेवारी, २०१२ मध्ये सादर केला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदरचा प्रस्ताव गेल्या २ वर्षांपासून प्रलंबित असून इचलकरंजी येथील वाहनांची संख्या व इतर अनुषंगिक माहिती परिवहन विभागास प्राप्त झाली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रस्तावास मान्यता देण्याबाबत प्रस्तुत लोकप्रतिनिधी, इचलकरंजी यांनी मा.परिवहन मंत्री यांची माहे सप्टेंबर, २०१५ मध्ये भेट घेवून निवेदन सादर केले आहे, व मा.मुख्यमंत्री, प्रधान सचिव परिवहन विभाग यांना वेळोवेळी पत्रव्यवहार केला आहे, हेही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, इचलकरंजी येथे परिवहन विभागाचे उपप्रादेशिक कार्यालय स्थापन करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२-०३-२०१६) :(१), (२), (३) व (४) होय.

राज्यामध्ये भविष्यकाळात नवीन प्रादेशिक/उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय निर्माण करण्याकरिता निकषांची तपासणी करून अहवाल सादर करण्यासाठी परिवहन आयुक्त यांच्या स्तरावर दिनांक ११.०२.२०१६ च्या आदेशान्वये अभ्यास गटाची स्थापना करण्यात आली आहे.

- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील मोठ्या प्रमाणावर रिक्त असलेल्या
पदांमुळे शासनाचे महसूली उत्पन्न बुडत असल्याबाबत**

- (९) २८७२ (१३-०१-२०१६). श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) बुलढाणा जिल्ह्यात उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालयातील अनेक पदे रिक्त असल्याने शासनाचे महसूली उत्पन्न जास्त प्रमाणात बुडत आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, महसूली उत्पन्न वाढीसाठी रिक्त पदांबरोबरच उपप्रादेशिक परिवहन कार्यालयांसाठी शासनाने निश्चित केलेला आकृतीबंध सुध्दा कारणीभूत आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, महसूली उत्पन्नाच्या आधारावर सदर सुधारीत आकृतीबंध निश्चित करून रिक्त पदांचा समतोल साधण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. दिवाकर रावते (०७-०४-२०१६) :(१) उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, बुलढाणा या कार्यालयाच्या सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षात माहे एप्रिल, २०१५ ते डिसेंबर, २०१५ पर्यंत एकूण २५४९.२५ लाख लक्षांकाच्या तुलनेत २६६०.०८ लाख एवढा महसूल प्राप्त झाला आहे. सदर टक्केवारी १०४ % एवढी आहे.
- (२) व (३) राज्यामध्ये भविष्याकाळात नवीन प्रादेशिक / उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय निर्माण करण्याकरिता निकषांची तपासणी करून अहवाल सादर करण्यासाठी परिवहन आयुक्त यांच्या स्तरावर दिनांक ११.०२.२०१६ रोजीच्या आदेशान्वये अपर परिवहन आयुक्त यांच्या अध्यक्षतेखाली अभ्यास गटाची स्थापना करण्यात आली आहे.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

सिंधुदूर्ग जिल्ह्यातील यातील पिक नुकसानीचे ९ कोटी रुपये शासनाकडे परत गेल्याबाबत

- (१०) २९३२३ (१६-०१-२०१६). श्री.नितेश राणे (कणकवली), श्री.वैभव नाईक (कुडाळ) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) सिंधुदूर्ग जिल्ह्यातील पिक नुकसानीचे ९ कोटी रुपये शासनाकडे परत गेल्याची बाब माहे ऑक्टोबर, २०१५ वा त्या दरम्यान निदर्शनास आली आहे हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने याबाबत काही पर्यायी उपाययोजना राबवून नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांना मदत करण्यासंदर्भात कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहेत,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. एकनाथराव खडसे (०४-०४-२०१६) :(१) हे खरे नाही.
- (२) व (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

सातारा, सांगली, कोल्हापुर जिल्हयातील धरणांमध्ये कृत्रिम पाऊस पाडण्याबाबत
(११) २९४४७ (२२-०१-२०१६). डॉ.पतंगराव कदम (पलूस कडेगाव), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील सातारा, सांगली, कोल्हापुर जिल्हयात माहे जुलै-ऑगस्ट मध्ये पावसास अनुकूल वातावरण असतानाही पाऊस पडलाच नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कृत्रिम पावसासाठी येथील पश्चिम घाटावरून विमानाची फेरी झाली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, येथील स्थानिक परिस्थिती व पाण्याच्या बँका असलेली धरणे यापुढे तरी दुर्लक्षित राहू नयेत यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (०१-०४-२०१६) :(१), (२), (३) व (४) शासनाने निविदा प्रक्रियेअंती मे. क्याथी क्लायमेट मॉडिफिकेशन कंसल्टंटस एलएलपी या कंपनीची कृत्रिम पावसाच्या प्रयोगासाठी निवड करून राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाचे सल्लागार, कंपनीचे हवामान तज्ञ तसेच, आयआयटीएम यांच्या सल्याने पूर्णपणे शास्त्रोक्त पध्दतीने २०१५ च्या मान्सून कालावधीत कृत्रिम पावसाचा प्रयोग दि. ०४.०८.२०१५ ते दि. ०२.११.२०१५ या कालावधीत करण्यात आला.

२०० कि.मी. परिघातील ढगांचा अभ्यास करण्याची औरंगाबाद येथे स्थापित केलेल्या रडारची क्षमता आहे. दुष्काळाची आणि टंचाईची तिव्रता विचारात घेऊन मराठवाडा विभाग केंद्रस्थानी ठेऊन या क्षेत्रात कृत्रिम पावसाचा प्रयोग करण्यात आला आहे.

सिंधुदूर्ग जिल्हयामध्ये ४६ हजार हेक्टर क्षेत्रावर आंबा-काजू या फळांचे नुकसान झाल्याबाबत

(१२) २९७४७ (१५-०१-२०१६). श्री.अवधूत तटकरे (श्रीवर्धन), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सिंधुदूर्ग जिल्हयामध्ये ४६ हजार हेक्टर क्षेत्रावर आंबा-काजू या फळांचे नुकसान झाले असतांना केवळ १५ हजार हेक्टर क्षेत्रापुरतीच नुकसान भरपाईची रक्कम मंजूर करण्यात आल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ च्या पहिल्या सप्ताहात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व तदनुसार उर्वरित आंबा, काजू या फळांची नुकसान भरपाई तातडीने देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (३०-०३-२०१६) :(१) अंशतः खरे आहे.

शासन निर्णय महसूल व वन विभाग दि. ३० जानेवारी २०१४ नुसार नैसर्गिक आपत्तीमुळे ५०% पेक्षा अधिक बाधित झालेल्या क्षेत्रासाठी नुकसान भरपाई देय आहे. त्यानुसार माहे फेब्रुवारी व मार्च, २०१५ मध्ये झालेल्या अवकाळी पावसामुळे आंबा व काजू पिकाखालील ५० टक्केच्या वरील १५१६६ हेक्टर क्षेत्र बाधित झालेले आहे.

(२) व (३) होय, यासंदर्भात महसूल व वन विभागाच्या दिनांक २५ मे २०१५ च्या शासन निर्णयान्वये निधी उपलब्ध करून देण्यात आलेला असून मदत वाटपाची कार्यवाही महसूल विभागामार्फत करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

आलेगाव (जि.अकोला) येथील शेतकऱ्यांच्या दीड एकर शेतातील कपाशीचे पीक अज्ञान रोगाच्या प्रादुर्भावाने सुकून आर्थिक नुकसान झाल्याबाबत

(१३) २९८०८ (१५-०१-२०१६). श्री.अमित इनक (रिसोड), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) आलेगाव (जि.अकोला) तसेच वाशिम जिल्ह्यातील अनेक गावे येथील शेतकऱ्यांच्या दीड एकर शेतातील कपाशीचे पीक अज्ञान रोगाच्या प्रादुर्भावाने अचानक सुकल्याने शेतकऱ्यांचे मोठे आर्थिक नुकसान झाल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरील शेतकऱ्यांच्या पिकांचे कृषि विभागाने दखल घेऊन तसेच पाहणी करून आर्थिक मदत देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२९-०३-२०१६) :(१) आलेगांव ता.पातूर जि.अकोला येथील एका शेतकऱ्याच्या शेतातील बी.टी. कापसाच्या लागवडीखालील १ हेक्टर क्षेत्रापैकी २५% पिकावर मर रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्याचे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये आढळून आले हे खरे आहे. मात्र वाशिम जिल्ह्यातील कापूस पिकावर मर रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्याचे आढळून आलेले नाही.

(२) दि. १२/८/२०१५ रोजी कृषि विभागाच्या क्षेत्रिय अधिकाऱ्यांनी आलेगांव येथील शेतकऱ्यांच्या शेताला भेट देऊन करावायच्या उपाययोजनाबाबत त्याला तांत्रिक मार्गदर्शन केलेले होते.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

खेड (जि.पुणे) तालुक्यात झालेल्या जोरदार पावसाने येथील शेतकऱ्यांच्या शेतजमिनीचे व पिकांचे झालेले नुकसान

(१४) ३००४६ (१५-०१-२०१६). श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.नसीम खान (चांदिवली) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

वि.स. १५६ (९)

- (१) खेड (जि.पुणे) तालुक्यात झालेल्या जोरदार पावसाने येथील शेतकऱ्यांच्या शेतजमिनीचे व पिकांचे मोठे नुकसान दिनांक १९.९.२०१५ रोजी वा त्यासुमारास झाले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त कारणास्तव संबंधित भोरच्या प्रांत यांनी शेतकऱ्यांच्या आर्थिक नुकसानीची पाहणी केली असून पंचनामे करण्याच्या सूचना महसूल अधिकाऱ्यांना दिल्या आहेत तरी याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे काय,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. एकनाथराव खडसे (२९-०३-२०१६) :**(१) पुणे जिल्ह्यातील खेड तालुक्यात सप्टेंबर, २०१५ मध्ये पडलेल्या पावसामुळे शेतीपिकांचे नुकसान झाल्याची बाब खरी आहे.
- (२) जिल्हाधिकारी, पुणे यांनी पाठविलेल्या अहवालानुसार खेड तालुक्यातील ३३% पेक्षा अधिक नुकसान झालेले क्षेत्र १३९८.६५ हेक्टर इतके असून, मदत देण्यासंदर्भातील बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर जिल्ह्यात कृत्रिम पाऊस पाडण्याबाबत

(१५) ३०६१६ (१४-०१-२०१६). श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर जिल्ह्यात कृत्रिम पाऊस पाडण्यात यावा अशी मागणी मा.मुख्यमंत्री, मा.कृषी मंत्री तसेच जिल्हा पालक मंत्री यांचेकडे कोल्हापूरचे स्थानिक लोकप्रतिनिधी, नागरिक आदिंनी माहे ऑगस्ट, २०१५ च्या तिस-या आठवड्यात केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (०१-०४-२०१६) :(१) नाही.

- (२) व (३) दिनांक ०४.०८.२०१५ ते दि. ०२.११.२०१५ या कालावधीत राज्यात करण्यात आलेला कृत्रिम पावसाचा प्रयोग पूर्णपणे शास्त्रीय दृष्टीकोनातून करण्यात आला. त्यासाठी औरंगाबाद येथे स्थापित करण्यात आलेल्या रडार वरून प्राप्त माहितीनुसार पावसायोग्य ढग आढळून आल्यानंतरच विमानाद्वारे विशिष्ट रसायनाची त्या ढगांवर फवारणी करून कृत्रिम पावसाचा प्रयोग करण्यात आला आहे. एखाद्या विशिष्ट जिल्ह्यात किंवा ठिकाणी अशा प्रकारचा प्रयोग करण्यात आलेला नाही.

**येवला (जि.नाशिक) येथे कृत्रिम पाऊस पाडण्यात आला परंतु बाष्पयुक्त
ढगाअभावी सदरहू प्रयोग अयशस्वी झाल्याबाबत**

(१६) ३०८३६ (२२-०१-२०१६). श्री.सुधाकर भालेराव (उदगीर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) येवला (जि.नाशिक) येथे कृत्रिम पाऊस पाडण्यात आला परंतु बाष्पयुक्त ढगाअभावी सदरहू प्रयोग अयशस्वी झाल्याचे माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कृत्रिम पाऊस पाडण्याचे प्रयोग करण्यात येत असूनही त्यास अपेक्षित यश येत नसल्याने त्याकरिता करण्यात येणारा खर्च वाया जातो हे पाहता शासनाने याबाबत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (०१-०४-२०१६) :(१) नाही.

(२) नाही. सदर प्रयोग इंटरनॅशनल स्कूल ऑफ प्रोफेशनल स्टडीज या खाजगी संस्थेने केला होता.

(३) नाही.

धुळे येथील प्रादेशिक परिवहन कार्यालयात अधिकाऱ्यांअभावी नागरिकांना

वाहन परवाना मिळण्यास त्रास होत असल्याबाबत

(१७) ३१५५२ (२०-०१-२०१६). श्री.कुणाल पाटील (धुळे ग्रामीण), श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री), श्री.आसिफ शेख (मालेगांव मध्य) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) धुळे येथील प्रादेशिक परिवहन कार्यालयात अधिकाऱ्यांअभावी नागरिकांना वाहन परवाना मिळण्यास त्रास होत असल्याचे माहे ऑगस्ट २०१५ दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास नागरिकांची गैरसोय दूर करण्यासाठी शासनस्तरावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२८-०३-२०१६) :(१) होय.

माहे ऑगस्ट, २०१५ दरम्यान प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, धुळे येथे कार्यकारी अधिकाऱ्यांच्या संख्येअभावी नागरिकांना वाहन परवाना मिळण्यास काही अधिक कालावधी लागत होता.

(२) माहे सप्टेंबर, २०१५ मध्ये कार्यकारी अधिकारी पदे भरण्यात आली आहेत. माहे सप्टेंबर, २०१५ पासून नागरिकांना वाहन परवाना देण्याचे कामकाज सुरळीत सुरु आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात दुष्काळी भागात कृत्रिम पाऊस पाडण्यासाठी २७ कोटी रुपये

खर्च करूनही प्रयोग अयशस्वी झाल्याबाबत

(१८) ३१८६० (२२-०१-२०१६). श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.वैभव पिचड (अकोले), श्री.मकरंद जाधव-पाटील (वाई), श्री.नरहरी झिरवाळ (दिंडोरी), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.बाळासाहेब थोरात (संगमनेर), श्री.भाऊसाहेब कांबळे (श्रीरामपूर), श्री.संग्राम थोपटे (भोर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), डॉ.सतीश (अण्णासाहेब) पाटील (एरंडोल) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात दुष्काळी भागात २७ कोटी रुपये कृत्रिम पावसावर खर्च करून २० टक्के सुध्दा पाऊस पडला नसल्याचे माहे सप्टेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कृत्रिम पाऊस पाडण्यासाठी २७ कोटी रुपये खर्च करण्यामागे शासनाची भूमिका काय आहे,

(३) असल्यास, कृत्रिम पाऊस पाडण्याचा प्रयोग अयशस्वी होण्यामागील कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (०१-०४-२०१६) :(१) नाही.

(२) व (३) भारतीय हवामान खात्याने २०१५ च्या मान्सून कालावधीत कमी पावसाचे भाकित वर्तविल्याने मागील काही वर्षांपासून राज्यास दुष्काळाचा सामना करावा लागल्याने राज्य मंत्रीमंडळाने राज्यात कृत्रिम पावसाचा प्रयोग करण्यास मान्यता दिली.

मंत्रीमंडळाच्या मान्यतेस अनुसरून याकरिता करण्यात आलेल्या निविदा प्रक्रियेअंती मे. क्वाथी क्लायमेट मॉडिफिकेशन कंसल्टंटस एलएलपी या कंपनीची कृत्रिम पावसाच्या प्रयोगासाठी निवड करण्यात आली. या संपूर्ण प्रयोगासाठी रु. २६.९५ कोटी एवढा खर्च झाला आहे. राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाचे सल्लागार, कंपनीचे हवामान तज्ञ तसेच, आयआयटीएम यांच्या सल्ल्याने पूर्णपणे शास्त्रोक्त पध्दतीने २०१५ च्या मान्सून कालावधीत कृत्रिम पावसाचा प्रयोग दि. ०४.०८.२०१५ ते दि. ०२.११.२०१५ या कालावधीत करण्यात आला. विविध ठिकाणी केलेल्या प्रयोगांती सुमारे १३८१.१ मि.मि. एवढा पाऊस पडल्याची नोंद झाली असल्याने प्रयोग यशस्वी झाला आहे.

राज्यात कृत्रिम पावसाचा प्रयोग करण्याकरिता कृषि विभागाने एका कंपनीशी केलेल्या

करारानुसार सदर विमानाचा उपयोग पूर्णपणे न झाल्याबाबत

(१९) ३२१३१ (२२-०१-२०१६). श्री.सरदार तारासिंह (मुलुंड) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात कृत्रिम पावसाचा प्रयोग करण्याकरिता कृषि विभागाने एका कंपनीशी केलेल्या करारानुसार सदर विमानाचा उपयोग पूर्णपणे न झाल्याने शासनाचे १३ कोटी ५० लाख रुपयांचे नुकसान झाल्याची बाब दिनांक २० ऑक्टोबर, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, दिनांक २० ऑक्टोबर, २०१५ पर्यंत कृत्रिम पाऊस पाडणारे विमान सलग १५ ते २० दिवसांपसून उभे राहणे तसेच आवश्यक तेवढा पाऊस न पडणे व करारात नमूद केलेल इतके विमानाचे उड्डाण न होणे इत्यादी अनेक कारणामुळे शासनाचे १३ कोटी ५० लाख रुपयांचे नुकसान झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने कृत्रिम पाऊस पाडण्याकरिता कोणकोणत्या कंपन्यांशी निविदा काढून करार केले होते, निविदा न काढता करार केले असल्यास, करारात नमूद केलेल्या अटी कोणत्या व त्या अटींचे पालन करण्यामध्ये शासनाला किती कोटी रुपयांचे नुकसान सोसावे लागले,
- (४) असल्यास, सदर नुकसानीस जबाबदार असणा-या दोषींवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (०१-०४-२०१६) :(१) नाही.

(२) नाही.

(३), (४) व (५) शासनाने निविदा प्रक्रियेअंती मे. क्याथी क्लायमेट मॉडिफिकेशन कंसल्टंटस एलएलपी या कंपनीची कृत्रिम पावसाच्या प्रयोगासाठी निवड केली. या संपूर्ण प्रयोगासाठी रु. २६.९५ कोटी एवढा खर्च झाला आहे. राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाचे सल्लागार, कंपनीचे हवामान तज्ञ तसेच, आयआयटीएम यांच्या सल्ल्याने पूर्णपणे शास्त्रोक्त पध्दतीने २०१५ च्या मान्सून कालावधीत कृत्रिम पावसाचा प्रयोग दि. ०४.०८.२०१५ ते दि. ०२.११.२०१५ या कालावधीत करण्यात आला.

प्रयोगाच्या ९० दिवसांच्या कालावधीत एकूण ११२.२८ तास विमानाने उड्डाण केले आहे. पावसायोग्य ढग आणि वातावरण साफ नसल्याने हवामान तज्ञांच्या सल्ल्याने काही दिवस विमानाने उड्डाण झालेले नाही. मात्र औरंगाबाद येथे स्थापित केलेले रडार संपूर्ण कालावधीत कार्यरत होते.

मराठवाड्यात कृत्रिम पाऊस पाडण्याचा प्रयोग अयशस्वी झाल्याबाबत

(२०) ३४१३४ (२०-०१-२०१६). श्री.बसवराज पाटील (औसा) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) संपूर्ण मराठवाड्यात मागील ३ वर्षांपासून पर्जन्यमान कमी झाल्यामुळे शासनाने यंदा लातूर जिल्ह्यातील रेणापूर, लातूर आणि औसा तालुक्यामध्ये दिनांक ४, ६ आणि ७ ऑगस्ट रोजी कृत्रिम पावसासाठी विमानाद्वारे १२ फ्लेअर्सचा मारा केला असतनाही एक थेंबही पाऊस न पडल्यामुळे सदरहू प्रयोग अयशस्वी झाला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, कृत्रिम पावसासाठी शासनाने एकूण किती रक्कम खर्च केली आहे,
- (३) असल्यास, कृत्रिम पाऊस पाडण्याचा प्रयोग अयशस्वी होण्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (०१-०४-२०१६) :(१), (२) व (३) शासनाने निविदा प्रक्रियेअंती मे. क्याथी क्लायमेट मॉडिफिकेशन कंसल्टंटस एलएलपी या कंपनीची कृत्रिम पावसाच्या प्रयोगासाठी निवड केली. या संपूर्ण प्रयोगासाठी रु. २६.९५ कोटी एवढा खर्च झाला आहे. राज्य आपत्ती व्यवस्थापन प्राधिकरणाचे सल्लागार, कंपनीचे हवामान तज्ञ तसेच, आयआयटीएम यांच्या सल्ल्याने पूर्णपणे शास्त्रोक्त पध्दतीने २०१५ च्या मान्सून कालावधीत कृत्रिम पावसाचा प्रयोग दि. ०४.०८.२०१५ ते दि. ०२.११.२०१५ या कालावधीत करण्यात आला. विविध ठिकाणी केलेल्या प्रयोगांअंती सुमारे १३८१.१ मि.मि. एवढा पाऊस पडल्याची नोंद झाली असल्याने प्रयोग अयशस्वी झाला नाही.

भडगाव (जि.जळगाव) तालुक्यात उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय सुरु होणेबाबत

(२१) ३५५६७ (१३-०१-२०१६). श्री.किशोर पाटील (पाचोरा) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उपप्रादेशिक कार्यालय भडगाव (जि.जळगाव) हे ७-८ तालुक्यांसाठी मध्यवर्ती ठिकाण असल्याचे या ठिकाणी आरटीओ कार्यालय सुरु करण्याचा प्रस्ताव शासनाकडे अनेक वर्षांपासून प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या प्रस्तावावर निर्णय घेण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२८-०३-२०१६) :(१) व (२) राज्यामध्ये भविष्यकाळात नवीन प्रादेशिक/उप प्रादेशिक परिवहन कार्यालय निर्माण करण्याकरिता निकषांची तपासणी करून अहवाल सादर करण्यासाठी परिवहन आयुक्त यांच्या स्तरावर दिनांक ११.०२.२०१६ च्या आदेशान्वये अभ्यास गटाची स्थापना करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील परिवहन विभागातील ४०% पदे रिक्त असल्याबाबत

(२२) ३५६२७ (१८-०१-२०१६). श्री.बाळासाहेब सानप (नाशिक पूर्व) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील परिवहन विभागातील ४०% पदे रिक्त असून परिवहन आयुक्त कार्यालयात ६० पदे रिक्त आहेत हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या विभागाकडून मोठ्या प्रमाणात महसूल मिळत असून रिक्त पदामुळे महसूल कमी मिळत असून बेकायदेशीर वाहतुकीचे प्रमाण वाढलेले आहे हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, बेकायदेशीर वाहतुकीस आळा घालणे व शासनाचा महसूल वाढविण्यासाठी हि रिक्त पदे भरण्यासाठी शासनाकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२८-०३-२०१६) :(१) परिवहन आयुक्त कार्यालयात ९१ पदे रिक्त असून, मोटार वाहन विभागात दि. ३१/०१/२०१६ रोजी ३०.१७ % पदे रिक्त आहेत.

(२) बेकायदेशीर प्रवासी वाहतूकीचे प्रमाण वाढले असल्याची बाब अंशतः खरी आहे.

(३) परिहवन विभागाकडून बेकायदेशीर वाहतूकीला आळा घालण्यासाठी ६२ वायुवेग पथकामार्फत तपासणी मोहिमा राबविण्यात येत असून एस.टी. महामंडळाच्या साधन सामग्रीच्या (वाहन/चालक) मदतीने महसूल सुरक्षा पथके कार्यरत आहे.

गट अ व गट ब च्या पदांबाबतीत सेवाप्रवेश नियमातील तरतूदी विचारात घेऊन सदर पदे पदोन्नतीने भरण्यासाठी आवश्यक ती कार्यपध्दती राबविण्यात येत असून सरळसेवेने भरावयाच्या पदांचे मागणीपत्र आयोगास पाठविण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे. सहायक मोटार वाहन निरीक्षकांच्या २९८ रिक्त पदांपैकी ११९, लिपिक-टंकलेखकांच्या ३७४ रिक्त पदांपैकी १८७ पदे भरण्यास मान्यता देणयत आली असून, मुंबई विभागातील १०० पदांचे मागणीपत्र नोंदविण्यात आले असून मुंबई बाहेरिल ८७ पदे भरण्याची बाब कार्यवाहीखाली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

गडचिरोली, जिल्ह्यातील कृषी कार्यालयाचे वतीने शासनाच्या कृषी अनुदान योजने अंतर्गत महाबीज कंपनीचे सांबा-मसुरी या नित्कृष्ट जातीचे महाबीज पुरविण्यात आल्याबाबत

(२३) ३६६७९ (१५-०१-२०१६). श्री.कृष्णा गजबे (आरमोरी), डॉ.देवराव होळी (गडचिरोली) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) गडचिरोली, जिल्ह्यातील तालुका कृषी कार्यालयाचे वतीने शासनाच्या कृषी अनुदान योजने अंतर्गत महाबीज कंपनीचे सांबा-मसुरी या जातीचे पुरविण्यात आलेल्या बियानांना १५० दिवसांनंतरही धानपिकाला फुटवे आले नाही हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या भागातील पिकांची कृषी विभागातर्फे पाहणी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, पाहणीअंती अहवाल शासनाकडे पाठविण्यात आलेला आहे काय,

(४) असल्यास, नित्कृष्ट दर्जाचे बियाणे पुरविणाऱ्या महाबीज कंपनीवर काय कारवाई करण्यात आली व शेतकऱ्यांचे झालेल्या नुकसानीचे भरपाई देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (०५-०४-२०१६) :(१) होय.

(२) होय.

या प्रकरणी चौकशी उपविभागीय कृषी अधिकारी यांच्या अध्यक्षतेखालील तालुका तक्रार निवारण समितीने केलेली आहे. तसेच, भारतीय भात संशोधन संस्था, हैद्राबाद येथील शास्त्रज्ञांनी व विषय विशेषज्ञ (पिक संरक्षण) कृषी विज्ञान केंद्र, सोनापूर यांनी जिल्ह्यात निवडक ठिकाणी भेट देवून चौकशी केलेली आहे.

(३) कृषि आयुक्तालयाकडे याबाबतचा अहवाल प्राप्त झालेला आहे.

- (४) या संदर्भात कृषि आयुक्तालयाकडे सुनावणी चालू आहे.
(५) विलंब झालेला नाही.

**घाटबोरी (ता.मेहकर, जि.बुलढाणा) येथील बँक ऑफ महाराष्ट्र शाखेअंतर्गत
पीक विम्याची रक्कम मिळाली नसल्याबाबत**

(२४) ४१६५७ (०५-०३-२०१६). डॉ.संजय रायमुलकर (मेहकर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) घाटबोरी (ता.मेहकर, जि.बुलढाणा) येथील बँक ऑफ महाराष्ट्र शाखेअंतर्गत जवळपास ४० ते ५० शेतकऱ्यांना वर्ष उलटूनही पीक विम्याची रक्कम मिळाली नसल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, शासनाने चौकशी केली आहे काय,
(३) असल्यास, चौकशीअंती या शेतकऱ्यांना तातडीने पीक विम्याची रक्कम देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) होय.

(२) होय.

(३) बँक ऑफ महाराष्ट्र शाखा घाटबोरी, ता.मेहकर, जि.बुलढाणा या शाखेमधून राष्ट्रीय कृषि विमा योजनेत भाग घेतलेल्या शेतकऱ्यांपैकी बचत खाते उपलब्ध नसलेल्या, बचत खात्यासंबंधी अन्य त्रुटी असलेल्या ४५ शेतकऱ्यांच्या खात्यावर नुकसान भरपाईची रक्कम अद्याप जमा करण्यात आलेली नाही. बँक खात्यासंबंधी त्रुटी असलेल्या शेतकऱ्यांशी प्रत्यक्ष संपर्क साधून अथवा त्यांच्याशी पत्र व्यवहार करून, त्रुटीची पुर्तता करून नुकसान भरपाईची रक्कम शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर जमा करण्यासंदर्भात संबंधीत बँकेला सूचना देण्यात आलेल्या आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

ठाणे स्थानक परिसरात मूलभूत सुविधा पुरविणे तसेच परिसर सुस्थितीत ठेवण्याबाबत

(२५) ४१८७२ (०४-०५-२०१६). श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल), श्री.सुरेश लाड (कर्जत) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) ठाणे रेल्वे स्थानकाजवळील एसटी स्थानकाची प्रचंड दुरवस्था झालेली असून परिसरामध्ये मोठ्या प्रमाणात खड्डे पडलेले असल्याने अपघातांचे प्रमाण वाढलेले असल्याचे माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आलेले आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, उक्त प्रश्न भाग (१) मधील प्रकरणी चौकशी केली आहे काय,
(३) असल्यास, चौकशीअंती सदर प्रकरणी ठाणे स्थानक परिसरात मूलभूत सुविधा पुरविणे तसेच परिसर सुस्थितीत ठेवण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२२-०३-२०१६) :(१) व (२) होय.

(३) ठाणे रेल्वे स्टेशन बसस्थानकाचे आधुनिकीकरण करण्यात आले नसून जून, २०१५ मध्ये केवळ तात्पुरत्या स्वरूपात बसस्थानकावर पडलेले खड्डे भरून घेण्यात आले आहेत. तथापि, संततधार पावसामुळे व मोठ्या प्रमाणावर आवक-जावक वाहतुकीमुळे बसस्थानकावर पुन्हा खड्डे पडले आहेत.

ठाणे रेल्वेस्टेशन बसस्थानकाच्या डांबरीकरणाच्या कामासाठी रु.१९,९३,८१० एवढ्या रक्कमेस राज्य परिवहन महामंडळाच्या स्तरावर प्रशासकीय व तांत्रिक मंजूरी प्राप्त झाली असून सदर कामासाठी निविदा मागवून ठेकेदारास काम करण्याचे आदेश राज्य परिवहन महामंडळाद्वारा देण्यात आले आहेत. तसेच बसस्थानकाच्या दर्शनी भागात फुटलेली पाईप लाईन दुरुस्त करण्यात आली असून बसस्थानकाचे डांबरीकरण करण्याची बाब राज्य परिवहन महामंडळाच्या कार्यवाहीखाली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मंगळवेढा (जि.सोलापूर) येथील सन २०१२ च्या दुष्काळी परिस्थितीमधील चारा पुरवठ्याचे सव्वादोन कोटी देण्याबाबत

(२६) ४२२५९ (०४-०३-२०१६). श्री.भारत भालके (पंढरपूर), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मंगळवेढा (जि.सोलापूर) येथील सन २०१२ मध्ये दुष्काळी परिस्थितीत चारा डेपोसाठी पुरविलेल्या चाऱ्यांचे दोन कोटी ३४ लाख रुपये गेल्या तीन वर्षांपासून महसूल प्रशासनाने अडवून ठेवल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरील थकविलेले चारा पुरवठ्याचे सव्वादोन कोटी देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) हे खरे नाही.

चारा डेपो लेखापरिक्षण अहवालानुसार, तसेच तहसिलदार यांनी कळविलेनुसार अंतरे, व्यवस्थापन खर्च बाबींमुळे जिल्ह्यासाठी सुधारित अनुदान मागणी केली आहे.

(२) सोलापूर जिल्ह्याकरिता सन २०१२-१३ मध्ये चारा डेपोकरिता थकीत देयकाबाबत सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षात निधी उपलब्ध करून देण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

भोर (जि.पुणे) तालुक्यातील मौजे अंबाडे, बालवडी, वरोडी खु, वरोडी बु., वरोडी डायमुख व इतर गावांतील शेतकऱ्यांचे सन २०१३ च्या अतिवृष्टीमुळे झालेले नुकसान

- (२७) ४२७६१ (०५-०३-२०१६). श्री.संगम थोपटे (भोर), श्री.जयकुमार गोरे (माण), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अस्लम शेख (मालाड पश्चिम), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) भोर (जि.पुणे) तालुक्यातील मौजे अंबाडे, बालवडी, वरोडी खु, वरोडी बु., वरोडी डायमुख व इतर गावांतील शेतकऱ्यांचे दिनांक १० नोव्हेंबर, २०१३ ते १५ नोव्हेंबर, २०१३ च्या दरम्यान अतिवृष्टीमुळे शेतकऱ्यांची जमीन खरडून जाणे, दगडी ताल तुटणे, जमीनीमध्ये जमीन वाहून जाणे इ. मुळे झालेल्या शेतकऱ्यांच्या नुकसानीपोटी शासनाने मंजूर केलेली नुकसान भरपाई शेतकऱ्यांना न मिळाल्याने दिनांक २८ डिसेंबर, २०१५ रोजी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी जिल्हाधिकारी पुणे यांना निवेदन दिले होते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, अंदाजपत्रकानुसार शेतीच्या झालेल्या नुकसान भरपाईची रक्कम दिनांक ३१ मार्च, २०१५ रोजी भोर तहसिल कार्यालयात वाटप करण्यासाठी वर्ग करून एका तासात वाटप करण्याचा आदेश शासनाने दिला होता, हेही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या प्रकरणाची शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीअंती भोर तहसिल कार्यालयात वाटप करण्यासाठी वर्ग केलेली नुकसान भरपाईची रक्कम तातडीने देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) होय.

- (२) हे खरे नाही.
- (३) व (४) नुकसान भरपाई अदा करण्याची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

रासायनिक खते व किटकनाशके विक्रीच्या दुकानामध्ये परवानाधारक स्वतः कृषी पदवीधर असणे बंधनकारक करण्याबाबत

- (२८) ४३६७७ (०५-०३-२०१६). श्री.बाबुराव पाचर्ण (शिरूर) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) राज्यातील रासायनिक खते व किटकनाशके विक्रीसाठीच्या परवान्यासाठी विक्री तत्सम शाखांतील पदवी बंधनकारक करण्यात आलेल्याचे आदेश निविष्टा व गुणनियंत्रण संचालकांनी माहे जानेवारी, २०१६ च्या दुसऱ्या आठवड्यात काढले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, राज्यातील औषध विक्रेत्यांना स्वतःच्या परवान्यासह औषध दुकानात औषध विक्री करताना थांबणे बंधनकारक केलेले आहे हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, रासायनिक खते व किटकनाशके विक्रीच्या दुकानामध्ये कृषी पदवीधारक नेमणूक करणे बंधनकारक केले आहे, हे खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, रासायनिक खते व किटकनाशके विक्रीच्या दुकानामध्ये परवानाधारक स्वतः कृषी पदवीधर असणे बंधनकारक करण्याबाबत व या दुकानांना तातडीने या आदेशाची अंमलबजावणी करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) रासायनिक खते व किटकनाशकांसंदर्भात केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या अधिसूचनांमधील तरतुदींचे पालन करण्यासंदर्भात संचालक (निविष्ठा व गुणनियंत्रण) यांनी दि. ०८/१२/२०१५ रोजीच्या पत्रान्वये संबंधित सर्व अधिका-यांना निर्देश दिलेले आहेत, हे खरे आहे.

(२) होय.

(३) होय.

(४) केंद्र शासनाच्या अधिसूचनांमधील तरतुदींचे पालन करण्यासंदर्भात कृषि आयुक्त कार्यालयाने दि.८ डिसेंबर, २०१५ रोजीच्या पत्रान्वये सर्व संबंधितांना आवश्यक ते निर्देश दिलेले आहेत.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सर्प दंशामुळे मृत पावणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या व शेतमजूरांच्या
नातवाईकांना आर्थिक मदत मिळणेबाबत**

(२९) ४५०१३ (११-०३-२०१६). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सर्प दंशामुळे मृत पावणाऱ्या शेतकऱ्यांच्या व शेतमजूरांचा नातवाईकांना आर्थिक मदत मिळणेबाबत वि.स.स. अचलपूर यांनी दिनांक २ सप्टेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास राज्याचे मुख्यमंत्री यांना लेखी पत्र लिहून मागणी केली होती, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, साप हा वन्यजीव आहे की नाही हे अद्यापि मागील ५ ते ७ वर्षांपासून सरकारला निश्चितपणे ठरविता आलेले नाही, हेही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने सर्प दंशामुळे मृत पावणारा शेतकरी आणि भुमिहीन असलेला दुसऱ्याच्या शेतीवर मोलमजूरी करताना मरण पावलेला शेतमजूर यांना मदत देय करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (३०-०३-२०१६) :(१) होय.

(२) व (३) वन्यजीव (संरक्षण अधिनियम), १९७२ नुसार साप हा वन्यजीव आहे.

प्रत्यक्ष वनक्षेत्रात सर्पदंशामुळे झालेल्या मनुष्याच्या जिवितहानीस सानुग्रह अनुदान म्हणून रुपये १.०० लक्ष एवढी रक्कम कायदेशीर वारसास अदा करण्यास राज्य वन्यजीव मंडळाच्या बैठकीत शिफारस करण्यात आली असून त्यासंदर्भात मंत्रीमंडळापुढे प्रस्ताव सादर करण्याची कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) शेती व्यवसाय करताना होणार अपघात, सर्पदंश, विंचूदंश इत्यादी करिता आपदग्रस्त कुटुंबास आर्थिक लाभ देण्यासाठी शेतकरी जनता उपघात विमा योजना कार्यान्वित असून, सदर योजनेचे नामाभिधान गोपीनाथ मुंडे शेतकरी अपघात विमा योजना असे करण्यात आले आहे. सदर योजनेद्वारे रुपये २.०० लाखाचे विमा संरक्षण देण्यात येते.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

तेल्हारा (जि.अकोला) कृषि अधिकारी यांनी स्थानिक शेतकऱ्यांना वंचित ठेवून लाल ज्वारीची अडत व्यापारांना बेकायदेशीर विक्री केल्याबाबत

(३०) ४५०२८ (०५-०३-२०१६). श्री.ओमप्रकाश ऊर्फ बच्चू कडू (अचलपूर), श्री.प्रकाश आबिटकर (राधानगरी), श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कृषि अधिकारी तेल्हारा (जि.अकोला) यांनी स्थानिक शेतकऱ्यांना वंचित ठेवून पशुधन खाद्याकरीता वैरण विकास योजनेतर्गत देण्यात येणाऱ्या लाल ज्वारीची दिनांक २६ सप्टेंबर, २०१५ रोजी कॉटन मार्केट तेल्हारा, (जि.अकोला) येथे अडत व्यापार्यांना बेकायदेशीर विक्री केल्यामुळे दोषी अधिकाऱ्यांवर तातडीने कारवाई करण्याबाबत वि.स.स. अचलपूर यांनी दिनांक २९ नोव्हेंबर, २०१५ रोजी राज्याचे मा.कृषिमंत्री तसेच कृषि सचिव यांचेकडे पत्र लिहून मागणी केली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीअंती दोषी अधिकाऱ्यांवर तातडीने कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) हे खरे आहे.

(२) होय.

(३) सदर प्रकरणी उप विभागीय कृषि अधिकारी, अकोट, जि.अकोला यांनी चौकशी करून कृषि आयुक्तालयास सादर केलेल्या चौकशी अहवालानुसार तालुका कृषि अधिकारी, तेल्हारा यांनी लाल ज्वारीची अडत व्यापार्यांना बेकायदेशीर विक्री केली नसल्याचे निर्देशनास आले आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

परतूर (जि.जालना) येथील उस्मानापूर गावाला एस.टी. बस सेवा उपलब्ध करण्याबाबत

(३१) ४७५६३ (०५-०३-२०१६). श्री.अर्जुन खोतकर (जालना) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) परतूर (जि.जालना) येथील उस्मानपूर या गावाला उदयाप पक्का रस्ता नसल्यामुळे या गावाला एस.टी. बसची सुविधा पुरविण्यात आली नसल्याने गाव भौतिक सुविधांबरोबरच शासनाच्या योजनापासूनही वंचित असल्याचे नुकतेच माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उस्मानापूर गावाला एस.टी. बस सेवा उपलब्ध नसल्यामुळे विद्यार्थ्यांचे तसेच वयोवृद्धांचे हाल होत आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीअंती उस्मानापूर गावाला एस.टी. बस सेवा उपलब्ध करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२२-०३-२०१६) :(१) व (२) उस्मानपूर, ता.परतूर, जि.जालना या गावासाठी रस्ता वाहतूकीस योग्य नसल्यामुळे राज्य परिवहन महामंडळाची बससेवा पुरविण्यात आली नाही. तथापि, उस्मानपूर हे गाव परतूर-शेलु मार्गावर चिंचोली या गावापासून २ कि.मी. अंतरावर आहे. सदर मार्गावर राज्य परिवहन महामंडळाच्या १४ फेऱ्या चालनात असून उस्मानापूर गावातील ग्रामस्थांना त्याचा लाभ घेता येतो.

(३) व (४) सदर रस्ता वाहतूकीस योग्य झाल्यावर बससेवा सुरु करण्यात येईल.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

सांगली जिल्ह्यात कर्जामुळे १९८८ शेतकऱ्यांनी आत्महत्या केल्या असता

केवळ १८ कुटुंबियांना शासनाकडून मदत देण्यात आल्याबाबत

- (३२) ४७९८७ (०५-०३-२०१६). श्री.शामराव ऊर्फ बाळासाहेब पाटील (कराड उत्तर), श्री.अजित पवार (बारामती), श्री.हनुमंत डोळस (माळशिरस), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.सुरेश लाड (कर्जत), श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), श्री.दिपक चव्हाण (फलटण), श्री.जयंत पाटील (इस्लामपूर) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) सांगली जिल्ह्यात गत चार वर्षात १९८८ शेतकऱ्यांनी कर्जामुळे आत्महत्या केल्या असता केवळ १८ कुटुंबियांना शासनाकडून मदत देण्यात आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकरणांची शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीअंती उर्वरित आत्महत्याग्रस्त कुटुंबियांना तात्काळ आर्थिक मदत देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) हे खरे नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे मातल (ता.चिखली, जि.बुलढाणा) येथील गावठी दारुच्या

अडड्यांवर छापे टाकण्यात आल्या बाबत.

(३३) ४८६२८ (०४-०३-२०१६). श्री.हर्षवर्धन सपकाळ (बुलढाणा) : सन्माननीय राज्य उत्पादन शुल्क मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे मातला (ता.चिखली, जि.बुलढाणा) येथे दि. ६ फेब्रुवारी २०१६ रोजी वा त्या सुमारास गावठी दारुच्या अडड्यांवर छापे मारून रु ३२,४०० किंमतीची गावठी दारु जप्त केली हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीअंती बुलढाणा जिल्ह्यांमध्ये दारु बंदी करण्याबाबत तसेच अवैद्य दारुसाठी करणा-यांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) होय.

(२) दि. ०५/०२/२०१६ रोजी प्र. निरीक्षक व दुय्यम निरीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क, बुलढाणा यांनी गुप्त माहितीच्या आधारे मौजे मातला (ता.चिखली, जि.बुलढाणा) गावामध्ये व शिवारातील धरणाच्या सांडव्यात अवैध हातभट्टी दारु निर्मिती अडड्यांवर छापे टाकून एकूण ५ गुन्हे नोंदविण्यात आले आहेत. सदर गुन्ह्यातील ६ आरोपींना अटक करण्यात आली असून गुन्ह्यांमध्ये एकूण ६७ लि. हातभट्टी दारु. १९५ लि.मोहासडवा रसायन व इतर साहित्य असा एकूण रुपये ३२,४०० किंमतीचा मुद्देमाल जप्त करण्यात आलेला आहे.

सदर आरोपींना मा. न्यायालय, चिखली येथे हजर करून नोंदविलेल्या गुन्ह्यांचा तपास पूर्ण करून दि. १८/०२/२०१६ रोजी मा. न्यायालय, चिखली येथे दोषारोपपत्र सादर करण्यात आले आहे.

(३) शासन अधिसूचना दि. २५/०३/२००८ व दि. १२/०२/२००९ अन्वये विहित केलेल्या कार्यपध्दतीनुसार दारुबंदीबाबत कारवाई करण्यात येते.

पोलीस विभाग व राज्य उत्पादन शुल्क विभाग समन्वयाने अवैध दारुसाठी, विक्री, निर्मिती वाहतुक याविरुद्ध सातत्याने कारवाई करण्यात येते. तसेच अवैध दारुविक्री उच्चाटनासाठी सर्व राज्य उत्पादन शुल्क यांच्या अधिपत्याखाली असलेल्या कार्यकारी / अकार्यकारी अधिकारी यांना सक्त निर्देश देण्यात आलेले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

अहमदनगर जिल्ह्यात ताडी दुकानासाठी घातलेल्या अटी आणि

शर्तीचे उल्लंघन करून ताडी दुकानाचे लिलाव केल्याबाबत

(३४) ४८९२६ (०४-०३-२०१६). श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा) : सन्माननीय राज्य उत्पादन शुल्क मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अहमदनगर जिल्ह्यातील ताडी दुकानासाठी घातलेल्या अटी आणि शर्तीचे उल्लंघन करून नागरिकांना ताडी व्यवसायासाठी गाळ्याचे (दुकानाचे) वाटप दि. २५ ऑगस्ट २०१४ रोजी वा त्यासुमारास करण्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीअंती अटी आणि शर्तीचे उल्लंघन करून दुकानाचे (गाळ्यांचे) वाटप करणाऱ्यावर कारवाई करण्याबाबत तसेच अटी आणि शर्तीचे उल्लंघन केलेली दुकाने पुन्हा ताब्यात घेणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (३१-०३-२०१६) :(१) हे खरे नाही.

सन २०१४-१५ या ताडी वर्षाकरिता अहमदनगर जिल्ह्यात दि.२५.०८.२०१४ रोजी एकूण २१ ताडी दुकानांचा विहित नियम, अटी व शर्तीनुसार लिलाव करण्यात आला असून त्यानुसार २१ किरकोळ ताडी विक्री अनुज्ञप्ती मंजूर करण्यात आल्या आहेत.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील अनेक शेतकरी दुष्काळी मदत वाटप अनुदानापासून वंचित असल्याबाबत

(३५) ४९५६४ (०५-०३-२०१६). श्री.राणाजगजीतसिंह पाटील (उस्मानाबाद) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील अनेक शेतकरी दुष्काळी मदत वाटप अनुदानापासून वंचित असल्याची बाब दिनांक ९ जानेवारी २०१६ रोजी वा त्यासुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाकडून रुपये २४८ कोटी ५६ लाख इतका प्राप्त झालेला निधी, अद्यापही पूर्ण वाटप झालेला नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उस्मानाबाद, परभणी जिल्ह्यातील कित्येक तालुक्यांना वाढीव निधीची आवश्यकता असताना ती जिल्हा प्रशासनामार्फत दिली जात नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, अनेक गावे यावर्षीच्या व गतवर्षीच्या अनुदान मिळण्यापासून वंचित असून त्याची निश्चित आकडेवारी शासनाकडे उपलब्ध नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (६) असल्यास, चौकशीअंती शासनाने सर्व शेतकऱ्यांना मदत मिळण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (७) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१), (२), (३) व (४) हे खरे नाही.

(५), (६) व (७) प्रश्न उद्भवत नाही.

रिसोड तालुका (जि.वाशिम) सेलू येथील दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांना

आलाहाबाद बँकेकडून पिक विमा मिळवून देणेबाबत

(३६) ५०२६३ (०५-०३-२०१६). श्री.अमित झनक (रिसोड), अॅड.यशोमती ठाकूर (तिवसा), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) रिसोड तालुका (जि.वाशिम) सेलू येथील नितीन प्रल्हाद खडसे या व इतर ४९८ शेतकऱ्यांनी मागील अनेक वर्षांपासून आलाहाबाद बँकेच्या रिसोड शाखेत पिक विमा भरलेला असतानाही त्यांना येथील दुष्काळाची स्थितीमुळे या पिक विम्याची रक्कम अद्याप मिळाली नसल्याचे माहे डिसेंबर, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीअंती सदर दुष्काळग्रस्त शेतकऱ्यांना सदर बँकेकडून पिक विमा मिळवून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (३१-०३-२०१६) : (१) खरीप हंगाम २०१४-१५ मध्ये अलाहाबाद बँक शाखा रिसोड, जिल्हा वाशिम येथील ८२८ शेतकऱ्यांनी खरीप पीक विम्याचा हप्ता भरून योजनेत सहभाग घेतलेला होता. परंतु सदर बँकेने डिक्लरेशन फॉर्म, घोषणा पत्रक विहित मुदतीत भारतीय कृषि विमा कंपनीकडे सादर न केल्यामुळे संबंधित शेतकऱ्यांना अद्याप नुकसान भरपाई मिळालेली नाही हे खरे आहे.

(२) होय.

(३) अलाहाबाद बँक शाखा रिसोड, जिल्हा वाशिम यांनी सुधारित प्रस्ताव भारतीय कृषि विमा कंपनीस सादर केलेला होता. सदर प्रस्तावास राज्य शासनाने मंजूरी दिलेली आहे. सदर प्रस्ताव केंद्र शासनाकडे पाठवून संबंधित शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई मंजूर करून घेण्याबाबतची कार्यवाही भारतीय कृषि विमा कंपनी मार्फत सुरू आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

नागपूर स्थित गणेशपेठ बस स्थानकांची दुरुस्ती करण्याबाबत

(३७) ५०९१२ (०५-०३-२०१६). श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण), श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) नागपूर स्थित गणेशपेठ बस स्थानकांची स्थिती फारच खराब असल्याचे दिनांक १५ जानेवारी, २०१६ रोजी निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीअंती महाराष्ट्र राज्य परिवहन महामंडळ व्दारे बसस्थानक दुरुस्ती करीता तसेच बस स्थानकावर शौचालय व अपूरे शेड प्लॅट फॉर्म दुरुस्तीच्या प्रस्तावाबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२२-०३-२०१६) : (१) हे खरे नाही.

(२) व (३) बसस्थानकाची रंगरंगोटी व वाहनतळाचे डांबरीकरण करण्यात आले आहे. बसस्थानकातील जागेची कमतरता लक्षात घेवून प्रवाशांच्या सोयीसाठी शेड बांधण्यात आलेला आहे. तसेच प्रसाधनगृह व बसस्थानक स्वच्छता बाह्य संस्थेमार्फत करण्यात येत असून गेटजवळ पडलेले खड्डे बुजविण्याची बाब राज्य परिवहन महामंडळाच्या कार्यवाहीखाली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बीड जिल्ह्यात पिक विमा योजनेतर्गत सहभाग घेतलेल्या शेतकऱ्यांच्या
पिकांची नुकसान भरपाई तातडीने अदा करण्याबाबत**

(३८) ५१४२८ (०५-०३-२०१६). अॅड.भीमराव धोंडे (आष्टी) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बीड जिल्ह्यात पिक विमा योजनेतर्गत सहभाग घेतलेल्या शेतकऱ्यांच्या पिकाचे सन २०१५-१६ मधील रब्बी व खरीप हंगामात मोठ्या प्रमाणात नुकसान झाले असल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०१६ च्या दुसऱ्या आठवड्यात वा त्यादरम्यान निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीअंती शेतकऱ्यांना पिकांच्या नुकसान भरपाईची रक्कम तातडीने अदा करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (३१-०३-२०१६) : (१), (२) व (३) राष्ट्रीय कृषि विमा योजनेमधील सहभागी शेतकऱ्यांबाबत खरीप हंगामातील सर्व जिल्ह्यांतील सर्व अधिसूचित पिकांची सरासरी उत्पन्नाची आकडेवारी भारतीय कृषि विमा कंपनीकडे पाठविण्यात आली आहे. त्यानुसार नुकसान भरपाई निश्चित करण्याचे काम भारतीय कृषि विमा कंपनीमार्फत सुरू आहे.

रब्बी हंगामामधील पिकांची उत्पादन आकडेवारी जुलै, २०१६ पर्यंत भारतीय कृषि विमा कंपनीस पाठविण्यात येते व त्यानुसार भारतीय कृषि विमा कंपनीमार्फत नुकसान भरपाई निश्चित केली जाते.

भारतीय कृषि विमा कंपनीकडून नुकसान भरपाईबाबतची माहिती प्राप्त झाल्यानंतर योजनेच्या निकषानुसार नुकसानभरपाईमधील राज्य शासनाच्या हिश्याची रक्कम भारतीय कृषि विमा कंपनीला उपलब्ध करून देण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मनरामखेड (ता.माहूर, जि.नांदेड) येथील बृहत लघुपाटबंधारे
प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन व कंजरभरणीबाबत**

(३९) ५१४७८ (०५-०३-२०१६). श्री.प्रदीप नाईक (किनवट) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मनरामखेड (ता.माहूर, जि.नांदेड) येथील बृहत लघुपाटबंधारे प्रकल्पाचे ९२ टक्के काम होवून प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन झाले नसुन, पुनर्वसनाअभावी कंजरभरणीचे काम अपूर्ण आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर प्रकल्पग्रस्तांचे पुनर्वसन व कंजरभरणीचे काम तातडीने पूर्ण करण्याची मागणी मा. महसूल मंत्री यांचेकडे स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक ८ फेब्रुवारी, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास केली आहे, हेही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) अंशतः खरे आहे.

(२) होय, दि. १९/०२/२०१५ रोजी जिल्हाधिकारी यांना निवेदन दिले आहे.

(३) मौजे वायफणी ता. माहूर जि.नांदेड या एक गावाचे पुनर्वसनासाठी मौजे वायफणीचे शिवारातील जमिनीवर खाजगी वाटाघाटीने जमिन भूसंपादित करण्याचा निर्णय झाला असून पुनर्वसनाचे काम प्रगतीपथावर आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला जिल्ह्यात भारतीय किसान संघाच्या विदर्भ प्रांतीय अधिवेशनात
कापूस, धान व संज्याला हमी भाव देण्याची केलेली मागणी**

(४०) ५१५५२ (११-०३-२०१६). श्री.डि मल्लीकार्जून रेड्डी (रामटेक) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) अकोला जिल्ह्यात भारतीय किसान संघाच्या विदर्भ प्रांतीय अधिवेशनात कापसाला उत्पादन खर्चावर अधारीत ८ हजार रुपये, धानाला ३ हजार ५०० रुपये तर संज्याला २ हजार रुपये हमी भाव व शेतकऱ्यांच्या कृषी पंपाना २४ तास वीज पुरवठा व सिंचन व्यवस्था आदी मागण्या शासनाकडे केल्याचे माहे डिसेंबर २०१५ च्या तिसऱ्या आठवड्यात वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले हे खरे काय,

(२) असल्यास, या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे काय,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) भारतीय किसान संघ विदर्भ प्रांत यांचे दि. १५/१२/२०१५ रोजीचे निवेदन शासनाला प्राप्त झालेले असुन सदर निवेदनात शेतमालाला उत्पादन खर्चावर आधारित हमीभाव देणे, कापूस व धान खरेदीची व्यवस्था करणे, कृषि पंपाना २४ तास वीज पुरवठा करणे, सिंचनाचा अनुशेष भरून काढणे, दर्जेदार बियाणे उपलब्ध करून

देणे, व्यक्तीगत स्वरूपात पीक विम्याची नुकसान भरपाई देणे, फळबागा जगविण्यासाठी स्वतंत्र यंत्रणा उभारणे, संत्रा प्रक्रिया उद्योगाची उभारणी करणे इत्यादी, मागण्या करण्यात आलेल्या आहेत. सदर मागण्या या कृषि, पणन, उर्जा, जलसंधारण, जलसंपदा व अन्न नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाशी संबंधित आहेत.

(२) सदर मागण्यांच्या संदर्भात वस्तुस्थिती पुढील प्रमाणे आहे :-

अ) शेतमालाचे हमी भाव घोषित करणे ही बाब केंद्र शासनाच्या अखत्यारीतील आहे. शेतमालाला वाजवी भाव मिळावेत म्हणून राज्य शासन केंद्र शासनाकडे नेहमीच आग्रही भूमिका घेत असते.

ब) भारतीय कपास निगम व महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ यांनी आजमितीस ५.७१ व २.५० लाख क्विंटल कापसाची हमी भावाने खरेदी केलेली आहे.

क) मार्केटिंग फेडरेशन व आदिवासी विकास महामंडळ या दोन्ही अभिकर्ता संस्थामार्फत दिनांक १५/३/२०१५ अखेर राज्यातील एकूण ३४१ खरेदी केंद्रांवर एकूण २२१६४११ क्विंटल धानाची खरेदी करण्यात आलेली आहे.

ड) कृषी पंपासाठी आवश्यक असलेला विद्युत पुरवठा लक्षात घेऊन शासनाचा निर्णय व महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोगाच्या आदेशानुसार राज्यातील कृषी वाहिन्यांवरील कृषी ग्राहकांना रात्रीच्या काळात १० तास व दिवसा ८ तास, ३ फेज वीजेची उपलब्धता चक्राकार पध्दतीने देण्यात येत आहे.

इ) जलसंधारण विभागामार्फत विदर्भात ० ते २५० हेक्टर सिंचन क्षमतेच्या ३,६४१ योजना पूर्ण करण्यात आलेल्या असून १,२५,८९६ हेक्टर क्षेत्राच्या सिंचनाची क्षमता निर्माण झालेली आहे. तर, ७८९ प्रगतीपथावर असून, सदर योजनांच्या माध्यमातून ५०,२६६ हेक्टर क्षेत्राच्या सिंचनाची क्षमता निर्माण होणार आहे.

ई) जलसंपदा विभागाने अनुषेध निर्मुलनाचा कार्यक्रम आखला असून चालु सन २०१५-१६ मध्ये अनुषेध निर्मुलनासाठी रु. १६४१ कोटीची तरतूद वितरित करण्यात आलेली आहे.

उ) महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळाच्या माध्यमातून शेतकऱ्यांना वाजवी दरात दर्जेदार बियाण उपलब्ध करून देण्याबाबत शासन प्रयत्नशिल आहे.

ऊ) शेती पिकांसाठी राष्ट्रीय कृषी विमा योजना ही केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक तत्वानुसार क्षेत्र हा घटक धरून राज्यात राबविण्यात येत आहे. व्यक्तीगत स्वरूपात पंचनामे करून नुकसान भरपाई निश्चित करणे शक्य नाही. सदर योजनेतर्गत पिक विम्याची नुकसान भरपाई शेतकऱ्यांच्या खात्यावर जमा केली जाते.

ए) फलोत्पादन क्षेत्राच्या सर्वकष विकासासाठी केंद्र शासनाने राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियान या महत्वाकांक्षी कार्यक्रमाची सुरवात सन २००५-०६ पासून केली असून सध्या अभियान राज्यातील सर्व ३४ जिल्ह्यातून राबविण्यात येत आहे. तसेच, सन २०१४-१५ पासून एकात्मिक फलोत्पादन विकास अभियानांतर्गत राष्ट्रीय फलोत्पादन अभियानाचा समावेश करण्यात आलेला आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

स्वयंचलित हवामान यंत्रामुळे पाऊस व हवामानाची अचूक माहिती शेतकऱ्यांना मिळण्याबाबत

(४१) ५१६२९ (१२-०३-२०१६). श्री.डि मल्लीकार्जून रेड्डी (रामटेक) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) वैज्ञानिक पध्दतीने जलनियोजनामुळे महाराष्ट्रातील दुष्काळ कायमचा दुर होण्यासाठी व स्वयंचलित हवामान यंत्रामुळे पाऊस व हवामानाची अचूक माहिती शेतकऱ्यांना मिळण्यासाठी राज्यभरात २०५९ स्वयंचलित हवामान केंद्र उभारण्यात येणार असल्याची घोषणा मा.मुख्यमंत्री यांनी माहे जानेवारी, २०१६ मध्ये वा त्यादरम्यान केल्याचे निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या अनुषंगाने शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (०६-०४-२०१६) :(१) होय.

- (२) ई-निविदाद्वारे निविदा मागावुन राज्यात २०६५ महसूल मंडळस्तरावर स्वयंचलित हवामान केंद्र उभारण्याबाबत कार्यवाही चालू आहे. सद्यस्थितीत प्राप्त निविदांचे तांत्रिक मुल्यमापन तसेच प्रक्षेत्र चाचणी अंतीम टप्प्यात असून तदनंतर पात्र निविदा धारकांची वित्तीय निविदा उघडण्यात येणार आहे व यशस्वी निविदाधारकास कार्यारंभ आदेश देण्यात येणार आहे.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही

भंगाराम तळोधी (जि.चंद्रपूर) येथे सन २०१३-१४ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टीमुळे

घरांची पडझड झालेल्या नुकसानग्रस्तांना तात्काळ घरे देण्याबाबत

(४२) ५१७२३ (०५-०३-२०१६). श्री.सुरेश धानोरकर (वरोरा) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) भंगाराम तळोधी (जि.चंद्रपूर) येथे सन २०१३-१४ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टीमुळे घरांची पडझड झालेल्या नुकसानग्रस्तांना ८५ घरे मंजूर करून ग्रामपंचायतीने तसा प्रस्ताव पाठवून एक वर्ष उलटले तरी अद्याप त्यांना घरे उपलब्ध झाली नाही हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीअंती अतिवृष्टीमुळे घरांची पडझड झालेल्या नुकसानग्रस्तांना तात्काळ घरे देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) हे अंशतः खरे आहे.

भंगाराम तळोधी (जि.चंद्रपूर) येथे सन २०१३-१४ मध्ये झालेल्या अतिवृष्टीमुळे पडझड झालेल्या ५४ घरांचे प्रस्ताव प्राप्त झाले आहेत.

- (२) व (३) चौकशीअंती भंगाराम तळोधी येथील नुकसान झालेल्या ५४ घरांचे घरकुल मंजूरी प्रस्तावात त्रुटी असल्याने सदर प्रस्ताव जिल्हा ग्रामविकास यंत्रणा यांनी पंचायत समिती,

गोंडपिंपरी यांना परत केले होते. त्यापैकी ३० प्रस्तावाची पूर्तता करून फेरसादर करण्यात आले असून, उर्वरित २४ प्रस्तावांच्या त्रुटीची पूर्तता करून फेरसादर करण्याची कार्यवाही पंचायत समिती, गोंडपिंपरी द्वारे करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील फळबागा व बागायती क्षेत्राला दुष्काळी मदत देणेबाबत

(४३) ५१८७४ (०५-०३-२०१६). श्री.उन्मेश पाटील (चाळीसगाव) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यात पडलेल्या दुष्काळाबाबत ८ कोटी ८२ लाखाची मदत महसूल विभागास प्राप्त झाली आहे तथापि सदर मदत केवळ कोरडवाहू शेतकऱ्यांसाठी असल्याचे राज्य भरातील फळबागा व बागायती क्षेत्राला नसल्याने शेतकऱ्यांमध्ये असंतोष निर्माण झाला आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीअंती सदर मदत फळबागा व बागायती क्षेत्राला देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) हे खरे नाही.

शासन निर्णय दिनांक ३१.१२.२०१५ अन्वये कोरडवाहू तसेच बहुवार्षिक फळपिके बागायती पिके यांचे ३३ % पेक्षा जास्त नुकसान झाले आहे अशा पिकांना मदत अनुज्ञेय आहे.

(२) प्रश्न उद्भवत नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

साक्री (जि.धुळे) तालुक्यातील पेरेजपूर येथे अतिवृष्टीने

नाल्याच्या पुरामुळे घरांचे झालेले नुकसान

(४४) ५२१२३ (०५-०३-२०१६). श्री.डी.एस.अहिरे (साक्री) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) साक्री (जि.धुळे) तालुक्यातील पेरेजपूर येथे दिनांक १७ सप्टेंबर, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास अतिवृष्टी झाल्यामुळे नाल्याच्या पुरामुळे २५ आदिवासी कुटुंबाची घराची नासधुस झाली, घरे पडून गेली तसेच साक्री तालुक्यातील सातरपाडा येथे अकस्मात आग लागल्यामुळे दोन घरे पुर्णपणे जळून गेली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, आपदग्रस्तांना अद्याप मदत करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त आपदग्रस्तांना त्वरीत मदत देण्यासाठी शासनाकडून कोणती कार्यवाही करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) : (१) होय.

(२) व (३) आपदग्रस्तांना निकषानुसार मदत देण्यात आली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सुपेगाव (ता.भिवंडी) मौजे करंजवडे ग्रामपंचायतीत वसाहतीमधील
जमिनीचे हस्तांतर व महसूल दर्जा देणेबाबत**

(४५) ५२३४७ (०५-०३-२०१६). श्री.संजय केळकर (ठाणे) : सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मौजे करंजवडे (ता.भिवंडी) कोयना प्रकल्पग्रस्थ नागरिकांची पुनर्वसन वसाहत गेली ४० वर्षांपासून अस्तित्वात आहे, हे खरे आहे काय,

(२) सदर वसाहत सुपेगाव ग्रामपंचायत हद्दीत असल्याने वसाहतीतील ग्रामस्थ रितसर घरपट्टी भरत असून वसाहतीमधील जमिनीचे हस्तांतर व महसूल दर्जा देणेबाबत सचिव, महसूल विभाग यांचेकडे प्रकरण मंजुरीसाठी प्रलंबित आहे, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीअंती सुपेगाव ग्रामपंचायत वसाहतीमधील जमिनीचे हस्तांतर व महसूल दर्जा देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) : (१) हे खरे आहे.

(२), (३) व (४) मौजे करंजवडे येथील कोयना वसाहतीची आदिवासी खातेदाराची जमीन हस्तांतरण करणे व महसूली दर्जा देणेबाबत विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांनी महसूल विभागाकडे दि. २२.१०.२०१३ च्या पत्रान्वये सादर केलेल्या प्रस्तावावर, मौजे करंजवडे येथील सदरची जमीन आदिवासी खातेदार व्यक्तीची असल्याने व परवानगीशिवाय केलेले हस्तांतरण नियमित करण्याची अधिनियमामध्ये तरतूद नसल्याने जमिनीचे हस्तांतरण नियमित करता येणार नसल्याचे दि. १.२.२०१४ च्या शासन पत्रान्वये विभागीय आयुक्त, कोकण विभाग यांना कळविण्यात आलेले होते. तसेच तदनंतर क्षेत्रीय कार्यालयांकडून याबाबतचे प्रस्ताव शासनाकडे प्रलंबित असल्याचे आढळून येत नाही. तथापि, सदर कोयना वसाहतीस महसूल दर्जा देण्याच्या अनुषंगाने इतर शक्यता पडताळून पाहण्याबाबत जिल्हाधिकारी, ठाणे यांना कळविण्यात येत आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर येथील प्रादेशिक परिवहन विभागात मोठ्या प्रमाणात
गैरव्यवहार होत असल्याबाबत**

(४६) ५२३८६ (०५-०३-२०१६). श्री.राजेश क्षीरसागर (कोल्हापूर उत्तर), श्री.सत्यजीत पाटील-सरुडकर (शाहूवाडी) : सन्माननीय परिवहन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर येथील प्रादेशिक परिवहन विभागात मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार होत असल्याचे नुकतेच माहे फेब्रुवारी, २०१६ मध्ये वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर विभागात नवीन गाडी असो वा जुनी गाडी अनेक वाहनधारकांना आपल्या वाहनाचे रजिस्ट्रेशन सर्टिफिकेट (आरसी बुक) अनेक महिने मिळत नसल्याची तक्रारी प्राप्त झाल्या आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त विभागातील गैरकारभाराची शासनाने सखोल चौकशी केली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीअंती यास जबाबदार असणाऱ्या व्यक्तींवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. दिवाकर रावते (२२-०३-२०१६) :(१) हे खरे नाही.

- (२), (३) व (४) प्रादेशिक परिवहन कार्यालय, कोल्हापूर यांच्याकडे पूर्व मुद्रित नोंदणी प्रमाणपत्राचा साठा उपलब्ध नसल्यामुळे नवीन तसेच जुन्या वाहनधारकांना वाहनांचे नोंदणी प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी उशीर होत आहे. तथापि, परिवहन आयुक्त कार्यालयाकडून पूर्व मुद्रित नोंदणी प्रमाणपत्र छपाईकरिता दि. ९.३.२०१६ रोजी ई-निविदा प्रसिध्द करण्यात आली आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**तमगव्हाण (ता.चाळीसगांव, जि.जळगांव) येथील पत्र्याच्या शेडला आग लागून
खते, शेतीचे साहित्य व कापूस याचे झालेले नुकसान**

- (४७) ५२४९३ (१०-०३-२०१६). श्री.उन्मेश पाटील (चाळीसगाव) :** सन्माननीय पुनर्वसन व मदत कार्य मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) तमगव्हाण (ता.चाळीसगांव, जि.जळगांव) येथील पत्र्याच्या शेडला दिनांक १० जानेवारी, २०१६ रोजी वा त्या सुमारास आग लागून खते, शेतीचे साहित्य व कापूस जळून सुमारे एक लाख रुपयाचे नुकसान झाले हे खरे आहे काय,
 - (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनामार्फत पाहणी केली आहे काय,
 - (३) असल्यास, पाहणीअंती नुकसानग्रस्त शेतकऱ्यांस आर्थिक मदत देणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 - (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

- श्री. एकनाथराव खडसे (०७-०४-२०१६) :**(१) व (२) हे खरे नाही. तथापि, तमगव्हाण (ता.चाळीसगांव, जि.जळगांव) येथील श्री. बाळू त्र्यंबक पाटील यांच्या शिवारातील पत्र्याचे छत असलेले झाप दि.९ फेब्रुवारी, २०१६ रोजी (दि.१० जानेवारी, २०१६ नव्हे) अकस्मात आग लागून अंदाजे ७ क्विंटल कापूस, रासायनिक खताच्या २५ गोण्या, कपडेलत्ते व संसार उपयोगी वस्तू जळून नष्ट झालेले आहे. तसेच एक जर्सी गाय व वासरू जखमी झाले आहेत.
- (३) सदर घटना नैसर्गिक आपत्ती अंतर्गत मोडत नसल्याने शासनाच्या प्रचलित नियमानुसार मदत देण्यात आलेली नाही.
 - (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मा.जांब मुखेड (जि.नांदेड) येथील महाराष्ट्र ग्रामीण बँकेच्या शाखा व्यवस्थापकांनी शेतकऱ्यांची विमा हप्त्याची रक्कम कंपनीकडे भरलीच नसल्याबाबत

(४८) ५२५२१ (०५-०३-२०१६). डॉ.तुषार राठोड (मुखेड) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मा.जांब मुखेड (जि.नांदेड) येथील महाराष्ट्र ग्रामीण बँकेच्या शाखा व्यवस्थापकांनी या विभागातील माहे जून-जुलै, २०१४ मध्ये शेतकऱ्यांची पिक विमा भरलेली रक्कम, पिकविमा कंपनीकडे भरलीच नसून ही रक्कम माहे ऑगस्ट, २०१५ मध्ये शेतकऱ्यांना परत केली असे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीअंती पिक विमा नुकसान भरपाई पोटी शेतकऱ्यांना मिळणारी नुकसान भरपाई बँकेच्या व्यवस्थापकांच्या हलगर्जीपणा मूळे मिळाली नसल्या प्रकरणी संबंधितांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (३१-०३-२०१६) :(१) व (२) हे खरे नाही. महाराष्ट्र ग्रामीण बँक शाखा जांब ता.मुखेड, जि.नांदेड या बँकेच्या माध्यमातून २५८० शेतकऱ्यांनी रुपये ११.५० लाख विमा हप्ता भरून राष्ट्रीय कृषि विमा योजना खरीप हंगाम २०१४ मध्ये सहभाग घेतला होता व बँकेने विमा हप्त्याची रक्कम विहित मुदतीत भारतीय कृषि विमा कंपनीकडे वर्ग केलेली होती. नुकसान भरपाईस पात्र ठरलेल्या शेतकऱ्यांच्या बँक खात्यावर नुकसान भरपाईची रक्कम रुपये ९५.३७ लाख जमा करण्याबाबत संबंधित बँक शाखेमार्फत कार्यवाही करण्यात आलेली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

कोल्हापूर जिल्ह्यातील ठिबक सिंचन अनुदानापासून वंचित राहिलेल्या शेतकऱ्यांना तात्काळ अनुदान देण्याबाबत

(४९) ५२६४३ (०५-०३-२०१६). श्री.उल्हास पाटील (शिरोळ) : सन्माननीय कृषी मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कोल्हापूर जिल्ह्याचा सन २०१५-१६ वर्षासाठी ठिबक सिंचन अनुदानाच्या १० कोटी रुपयांपैकी ७.५२ कोटी मंजूर झाले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदर मंजूर अनुदान वितरणासाठी दिनांक १५.१०.२०१५ ते १५.११.२०१५ इतका अल्प कालावधी असल्याने सदरच्या कालावधीत दसरा, दिवाळी आणि वेगवेगळ्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या निवडणुकीचा कालावधी होता, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, यामुळे शेतकऱ्यांना वेळेत ७/१२, ८ अ चे उतारे मिळाले नाहीत त्यामुळे जिल्ह्यातील ठिबक सिंचन योजनेत सहभागी होऊ इच्छणारे जवळपास ८० टक्के शेतकरी अनुदानापासून वंचित राहिले आहेत हे ही खरे आहे काय,

- (४) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
(५) असल्यास, चौकशीअंती कोल्हापूर जिल्ह्यातील अनुदानापासून वंचित राहिलेल्या शेतकऱ्यांना तात्काळ अनुदान देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(६) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (२२-०३-२०१६) :(१) होय, कोल्हापूर जिल्ह्यास सन २०१५-१६ मध्ये केंद्र हिश्यापोटी रु.५.५३ कोटी व त्याप्रमाणात राज्य हिश्यापोटी रु.१.९८ कोटी असा एकूण रु.७.५१ कोटी निधी मंजूर करण्यात आला होता.

(२), (३), (४) व (५) योजनेची अंमलबजावणी पारदर्शक व विहित कालावधीत पूर्ण होण्याच्या दृष्टिने सन २०१५-१६ या वर्षात योजनेच्या अंमलबजावणीच्या प्रत्येक टप्प्यावरील कार्यवाहीसाठी कालावधी निश्चित केलेला आहे. त्यानुसार कृषि आयुक्तालयाने योजनेच्या मार्गदर्शक सूचना निर्गमित केलेल्या दिनांकापासून अर्ज सादर करण्याचा कालावधी ३० दिवसांचा निश्चित करण्यात आला आहे. सदर कालावधीत कोल्हापूर जिल्ह्यातून १५२३ ऑनलाईन अर्जांची नोंद झाली होती. त्यापैकी १२१३ अर्ज पात्र ठरलेत. सदर लाभार्थ्यांपैकी १०२३ लाभार्थ्यांना रु.२.०५ कोटी एवढ्या निधीचे वाटप करणात आले आहे. उर्वरीत लाभार्थ्यांना अनुदान वाटपाची कार्यवाही सुरु आहे.

(६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औकाफ मंडळाच्या कार्यालयांत संगणक, झेरॉक्स, फॅक्स मशीन्स
इत्यादी साहित्य खरेदीत झालेला गैरव्यवहार**

(५०) ५३२५१ (१४-०३-२०१६). अॅड.वारीस पठाण (भायखळा) : सन्माननीय अल्पसंख्यांक विकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील औकाफ मंडळाच्या औरंगाबाद विभागीय व इतर कार्यालयांत आर्थिक वर्ष २०११-१२ दरम्यान संगणक, झेरॉक्स, फॅक्स मशीन्स इत्यादी साहित्य खरेदीकरिता सुमारे ५० लाखाच्या अंदाजपत्रकास मंजूरी देण्याचा प्रकार माहे नोव्हेंबर, २०१३ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आला आहे, हे खरे आहे काय,
(२) असल्यास, प्रत्यक्षात संगणक, झेरॉक्स, फॅक्स मशीन्स खरेदी करण्यात आली नाही मात्र ५० लाख रुपयांचा अपहार लेखापरिक्षामध्ये निदर्शनास आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
(३) असल्यास, या बाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
(४) असल्यास, चौकशीअंती दोषीतांवर कारवाई करण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. एकनाथराव खडसे (०७-०४-२०१६) : (१) अशंत: खरे आहे. महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळाच्या बळकटीकरणासाठी शासनाने मंजूर केलेल्या सहाय्यक अनुदानातून २०११-१२ या आर्थिक वर्षात रु.३.८६ कोटी इतके अनुदान वक्फ मंडळाला वितरित करण्यात आले होते. सदर अनुदानातून इतर साहित्याबरोबर संगणक, झेरॉक्स, फॅक्स मशीन्स इत्यादी साहित्य खरेदी करणे अपेक्षित होते.

(२) नाही.

(३) व (४) वक्फ मंडळाकडून करण्यात आलेल्या संगणक, फॅक्स मशीन इ. खरेदीमध्ये गैरव्यवहार झाल्याची मुख्य कार्यकारी अधिकारी, महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ, औरंगाबाद यांच्याकडे दि.१०.२.२०१६ रोजी तक्रार प्राप्त झाली होती. त्यास अनुसरून वक्फ मंडळाने सदर प्रकरणी चौकशी करण्यासाठी चार सदस्यांचा समावेश असलेल्या समितीची नियुक्ती केली होती. सदर समितीने केलेल्या चौकशीत काही अनियमितता घडल्याचे निष्पन्न झाल्याचे वक्फ मंडळाने शासनास कळविले होते. त्यास अनुसरून सदर अनियमिततांस जबाबदार असणाऱ्या अधिकारी/ कर्मचाऱ्याविरुद्ध संबंधित पोलीस ठाण्यात FIR दाखल करण्याविषयी वक्फ मंडळाला सूचना देण्यात आल्या होत्या. त्यानुसार वक्फ मंडळाने सदर अनियमितेस जबाबदार असणारे तत्कालीन मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री.एन.डी.पठाण तसेच स्वीय सहाय्यक श्री.इफतेखारउल्ला बेग यांच्या विरुद्ध छावणी पोलीस ठाणे, औरंगाबाद येथे FIR क्र.८३/२०१६ दाखल करण्यात आला आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.